

Latvijas Bankas noteikumu projekta "Grozījumi Latvijas Bankas 2024. gada 25. marta noteikumos Nr. 282 "Uzraudzības pārskatu sagatavošanas un iesniegšanas noteikumi"" anotācija

Nosaukums	Grozījumi Latvijas Bankas 2024. gada 25. marta noteikumos Nr. 282 "Uzraudzības pārskatu sagatavošanas un iesniegšanas noteikumi"
Dokumenta veids	Noteikumi
Izdošanas pamatojums	Kredītiestāžu likuma 6. panta piektā daļa, 43. panta trešā daļa un 50. panta otrā un trešā daļa un Latvijas Bankas likuma 63. panta otrā daļa un 68. panta trešā daļa
Mērķis un būtība	<p>Projekta izstrādes nepieciešamība</p> <p>2024. gada 19. septembrī tika pieņemti grozījumi Kredītiestāžu likumā, saskaņā ar kuriem kredītiestādēm noteikti pienākumi skaidrās naudas izmaksas pakalpojuma (Kredītiestāžu likuma 73.¹ pants; stāsies spēkā 2025. gada 1. janvārī) un finanšu pakalpojumu sniegšanas klātienē (Kredītiestāžu likuma 73.² pants; stāsies spēkā 2026. gada 1. janvārī) nodrošināšanā. Atbilstoši Kredītiestāžu likuma 73.¹ panta piektajā daļā un 73.² panta devītajā daļā noteiktajam deleģējumam Latvijas Banka izdos noteikumus. Minētajos noteikumos citstarp paredzēts lietot terminu "aktīvais klients", un šādu klientu skaitam piešķirta nozīme Kredītiestāžu likuma 73.¹ panta pirmajā daļā noteiktajiem kritērijiem atbilstošu kredītiestāžu un filiāļu (turpmāk – Kredītiestāde) darbības regulēšanā.</p> <p>Lai Latvijas Banka varētu no Kredītiestādēm regulāri un sistemātiski iegūt datus par aktīvo klientu skaitu, šādu datu sagatavošanas un iesniegšanas pienākumu nepieciešams noteikt Kredītiestādēm saistošā normatīvajā aktā. Minētajam nolūkam par piemērotāko risinājumu izvēlēta grozījumu veikšana Latvijas Bankas 2024. gada 25. marta noteikumos Nr. 282 "Uzraudzības pārskatu sagatavošanas un iesniegšanas noteikumi" (turpmāk – Noteikumi).</p> <p>Latvijas Bankas noteikumu "Grozījumi Latvijas Bankas 2024. gada 25. marta noteikumos Nr. 282 "Uzraudzības pārskatu sagatavošanas un iesniegšanas noteikumi"" projektā (turpmāk – Projekts) paredzētās prasības attiecināmas tikai uz Kredītiestādēm, t. i., attiecīgās prasības nav saistošas kredītiestādēm un filiālēm, kuras neatbilst Kredītiestāžu likuma 73.¹ panta pirmajā daļā noteiktajiem kritērijiem.</p> <p>Komentāri un paskaidrojumi par atsevišķu Projektā ietvertu tiesību normu mērķi un būtību</p> <p>Projekts paredz papildināt Noteikumus ar X¹ nodaļu "Aktīvo klientu skaita pārskata sagatavošanas un iesniegšanas prasības" (Noteikumu 33.¹, 33.² un 33.³ punkts), vienu noslēguma jautājumu (Noteikumu 37.¹ punkts) un 11. pielikumu "Aktīvo klientu skaita pārskats".</p> <p>Termins "aktīvais klients" skaidrots Noteikumu 33.²1. apakšpunktā un atbilst Latvijas Bankas 2024. gada 28. oktobra noteikumos Nr. 330 "Skaidrās naudas izmaksas pakalpojuma pārvaldības noteikumi"</p>

minētajam attiecīgā termiņa skaidrojuma, kā arī šāda termiņa lietojumam piešķirta nozīme Latvijas Bankas noteikumu "Finanšu pakalpojumu sniegšanas klātienē noteikumi" projektā. Šāds termiņš līdz šim nav izmantots kredītiestāžu darbību regulējošo ārējo normatīvo aktu regulējumā, bet ir izmantots Latvijas Finanšu nozares asociācijas biedru brīvprātīgi apkopotajā asociācijas biedru statistikā, kurā tas lietots jau ilgstoši. Termiņa "aktīvais klients" lietošana minētajos Latvijas Bankas noteikumos nepieciešama tāpēc, ka tas ļauj precīzāk apzināt un ņemt vērā to Kredītiestāžu klientu skaitu, kuri ikdienā lieto Kredītiestāžu sniegtos finanšu pakalpojumus un attiecīgi kurus primāri skar regulējums par kredītiestāžu pakalpojumu nodrošināšanu klātienē un skaidrās naudas izmaksas pakalpojuma nodrošināšanu.

Latvijas Bankas līdz šim noteiktās oficiālās statistikas ietvaros apkopotie dati par kredītiestāžu klientu skaitu (sk. Noteikumu 1. pielikumu) ietver visus klientus (noguldītājus) neatkarīgi no tā, cik bieži vai regulāri tie faktiski izmanto kredītiestāžu sniegtos finanšu pakalpojumus. Tas nozīmē, ka šādi dati ietver arī tos klientus, kuriem attiecīgajā kredītiestādē ir atvērti konti, bet tie ilgstoši netiek lietoti un dažādu (t. sk. neapzinātu) iemeslu dēļ nav slēgti, klientus ar ilgstošu nulles atlikumu kredītiestādē atvērtajos kontos un mirušas personas, kuru kontos ir naudas līdzekļu atlikums, uz kuru mantinieki nav pieteikušies. Jo ilgāk darbojas kredītiestāde, jo lielāka ir iespējamība, ka tās klientu skaitā ir augstāks to klientu īpatsvars, kuri faktiski vairs neizmanto attiecīgās kredītiestādes finanšu pakalpojumus. Turklāt nozīmīgs ir to fizisko personu skaits, kuras dažādu iemeslu dēļ ir kļuvušas par divu vai vairāku kredītiestāžu klientiem, kas nozīmē, ka arī oficiālajā statistikā viena un tā pati persona tiek vienlaikus iekļauta vairāku kredītiestāžu klientu datos. Tomēr praksē šāda situācija nereti nesaskan ar attiecīgo personu faktisko aktivitāti attiecīgo kredītiestāžu finanšu pakalpojumu izmantošanā, jo visbiežāk personas aktīvi izmanto tikai tās kredītiestādes finanšu pakalpojumus, kuras kontos klients saņem regulārus ienākumus vai veic kredītmaksājumus.

Termiņš "aktīvais klients" aptver tikai fiziskās personas – Latvijas Republikas rezidentus –, jo Kredītiestāžu likuma 73.² pantā paredzētais tiesiskais regulējums par finanšu pakalpojumu nodrošināšanu klātienē attiecināms tikai uz klientu – patērētāju – apkalpošanu un minētā regulējuma kontekstā nav nozīmes Kredītiestādes klientu, kas ir fiziskās personas – nerezidenti –, skaitam un aktivitātei. Lai gan Kredītiestāžu likuma 73.¹ pantā paredzētais skaidrās naudas izmaksas pakalpojuma regulējums nav attiecināms tikai uz fizisko personu – Latvijas Republikas rezidentu – apkalpošanu, bankomātu skaita prasības izpildes kontekstā izšķiroša nozīme ir tieši klientu – fizisko personu – skaitam, jo fiziskās personas ir būtiskākie skaidrās naudas izmaksas pakalpojuma bankomātos lietotāji un arī līdzšinējos starptautiskajos skaidrās naudas pieejamības pētījumos visbiežāk kā salīdzinošais rādītājs tiek izmantots bankomātu skaits attiecībā pret iedzīvotāju (tātad – fizisko personu) skaitu.

Termiņa "aktīvais klients" definīcijā paredzētais nosacījums "no kuras maksājumu kontiem, kuri atvērti attiecīgajā kredītiestādē, pēdējo sešu mēnešu laikā veikti vismaz divi maksājumi" ļauj objektīvi un samērīgi noteikt to, vai attiecīgajā laika periodā klients klasificējams par "aktīvu".

Minētais nosacījums apzināti aptver tikai no maksājumu kontiem veiktos (izejošos) maksājumus, jo maksājumu kontos saņemtie maksājumi paši par sevi vēl neliecina par klienta aktivitāti kredītiestādes finanšu pakalpojumu izmantošanā. Termins "maksājums" šajā tiesību normā lietots Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likuma 1. panta 3. punkta izpratnē ("3) maksājums – maksātāja vai saņēmēja uzsākta darbība, kuras mērķis ir nodot naudu, veikt naudas pārvedumu vai izņemt naudu un kura nav atkarīga no maksātāja vai saņēmēja tiesisko attiecību pamatā esošajiem pienākumiem;").

Savukārt termina "aktīvais klients" definīcijā lietotais papildu nosacījums "maksājumi, kuri nav kredītiestādes piemērota pakalpojuma maksa par maksājuma pakalpojumu vai ar maksājumu kontu saistītu pakalpojumu" ļauj aktīvā klienta noteikšanai pamatoti neņemt vērā no maksājumu kontiem veiktos pakalpojuma maksas (termins lietots Maksājumu pakalpojumu un elektroniskās naudas likuma 1. panta 32. punkta izpratnē) maksājumus, jo tie paši par sevi neliecina par klienta aktivitāti. Pakalpojuma maksa par maksājuma pakalpojumu vai ar maksājumu kontu saistītu pakalpojumu praktiski vienmēr tiek piemērota reizē ar klienta veikto (ierosināto) maksājumu (piemēram, komisijas maksa par maksājuma nodrošināšanu, skaidrās naudas iemaksu, skaidrās naudas izmaksu vai regulārā rēķina samaksu) vai tiek piemērota neatkarīgi no tā, vai un cik bieži klients faktiski izmanto pakalpojumus (piemēram, komplekta mēneša maksa, maksa par maksājumu konta uzturēšanu vai neaktīva konta administrēšanas maksa).

Tādējādi aktīvā klienta noteikšanā ņemams vērā jebkurš klienta maksājumu kontos veikts maksājums (izņemot pakalpojuma maksas maksājumus par maksājuma pakalpojumu vai ar maksājumu kontu saistītu pakalpojumu) neatkarīgi no tā veida, izpildes formas un maksājuma saņēmēja, t. sk.:

- ar maksājumu karti veikts maksājums neatkarīgi no tā, vai tas uzsākts klātienē (piemēram, tirdzniecības vietas (POS) terminālī) vai attālināti (piemēram, internetā pieejamās maksājumu karšu pieņemšanas vietās);
- skaidrās naudas izņemšana no maksājumu konta neatkarīgi no tā, vai tā veikta Kredītiestādes klientu apkalpošanas vietas kasē, bankomātā vai pie tirgotāja, saņemot skaidrās naudas izmaksu vienlaikus ar preču vai pakalpojumu pirkumu;
- kredīta pārvedums, t. sk. uz regulārā maksājuma rīkojuma pamata veikts kredīta pārvedums;
- tiešā debeta maksājums;
- maksājums, kas ierosināts ar maksājuma ierosināšanas pakalpojumu;
- debeta grāmatojums, kura rezultātā naudas līdzekļi tiek bez maksājuma uzdevuma un ar vienkāršu grāmatojumu (debita ierakstu) norakstīti no klienta konta (piemēram, debeta grāmatojumi par aizdevuma atmaksu un procentu maksājumu ieturēšanu).

Projektā paredzētais Noteikumu 33.¹ punkts nosaka pienākumu Kredītiestādēm sagatavot un iesniegt datus atbilstoši Noteikumu

11. pielikumam "Aktīvo klientu skaita pārskats", kurā norāda aktīvo klientu skaitu Latvijas pašvaldību administratīvajās teritorijās atbilstoši šādu klientu norādītajai dzīvesvietas adresei.

Noteikumu 11. pielikuma ērtākai aizpildīšanai izmantojami Administratīvo teritoriju un teritoriālā iedalījuma vienību klasifikatora, kas pieejams Latvijas Atvērto datu portālā (<https://data.gov.lv/dati/dataset/atvk>; fails "ATU_NUTS_codes.csv"), 3. līmeņa (lauks "Level"; 3 – valstpilsētas, kas veido pašvaldības, un novadi) aktuālie ieraksti. Līdz ar to dati sagatavojami un iesniedzami ar tādu detalizācijas pakāpi, kas norāda aktīvo klientu skaitu katras pašvaldības administratīvajā teritorijā, nesniedzot detalizētāku informāciju par aktīvo klientu skaitu novadus veidojošajās teritoriālajās vienībās (pilsētās un pagastos). Atbilstoši Administratīvo teritoriju un teritoriālā iedalījuma vienību klasifikatora spēkā esošajai redakcijai Latvijā kopā ir 43 pašvaldību administratīvās teritorijas, t.sk. 7 valstpilsētu pašvaldību administratīvās teritorijas un 36 novadu pašvaldību administratīvās teritorijas.

Nemot vērā Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likumā noteiktās Latvijas Republikas iedalījuma valstpilsētu pašvaldību administratīvajās teritorijās un novadu pašvaldību administratīvajās teritorijās īpatnības, Kredītiestādēm, sagatavojot Noteikumu 11. pielikumā noteikto "Aktīvo klientu skaita pārskatu", citstarp jāpievērš uzmanība tam, ka:

- 1) triju Latvijas novadu pašvaldību administratīvo teritoriju nosaukumos ir minēti tādu valstpilsētu nosaukumi (Jelgava, Rēzekne, Ventspils), kurām ir attiecīgo novadu administratīvā centra statuss, bet pašas attiecīgās valstpilsētas un attiecīgi tajās dzīvojošie iedzīvotāji no teritoriālās piederības viedokļa ietilpst atsevišķu pašvaldību – Jelgavas, Rēzeknes un Ventspils valstpilsētu – administratīvajās teritorijās;
- 2) triju Latvijas novadu pašvaldību administratīvo teritoriju nosaukumos ir minēti tādu valstpilsētu nosaukumi (Jēkabpils, Ogre, Valmiera), kurām ir gan attiecīgo novadu administratīvā centra statuss, gan pašas attiecīgās valstpilsētas statuss un attiecīgi tajās dzīvojošie iedzīvotāji no teritoriālās piederības viedokļa ietilpst attiecīgo novadu pašvaldību administratīvajās teritorijās.

Projektā paredzētajā Noteikumu 33.²⁴ apakšpunktā noteikts, ka tad, ja aktīvais klients ir norādījis Kredītiestādei vairākas dzīvesvietas adreses dažādu Latvijas pašvaldību administratīvajās teritorijās, par noteicošo atzīstama tā klienta norādītā dzīvesvietas adrese, kuru klients norādījis kā primāro saziņas adresi (kontaktadresi). Šāds nosacījums nepieciešams, lai saskaņā ar Noteikumiem apkopotie dati par aktīvo klientu skaitu noteiktās Latvijas pašvaldību administratīvajās teritorijās pēc iespējas precīzāk atspoguļotu aktīvā klienta pastāvīgās dzīvesvietas adresi (t. i., adresi, kurā klients visbiežāk uzturas un ir sasniedzams neatkarīgi no tā, vai attiecīgā adrese ir vai nav klienta deklarētās dzīvesvietas adrese) un tādējādi ļautu no šiem datiem izdarīt precīzākus secinājumus par to aktīvo klientu skaitu, kuri faktiski dzīvo un kuriem potenciāli varētu būt nepieciešami Kredītiestāžu nodrošinātie pakalpojumi attiecīgajās pašvaldību administratīvajās teritorijās.

<p>Leģitīmais mērķis</p>	<p>Projekta leģitīmais mērķis ir citu personu tiesību aizsardzība un sabiedrības labklājības nodrošināšana.</p> <p>Šo pamattiesību aizsardzību Latvijas Banka īsteno, nodrošinot finanšu tirgus uzraudzību, kurai ir vitāla nozīme finanšu sistēmas un ekonomiskajā attīstībā, iespējami pilnīgākajā veidā, lai veicinātu sabiedrības uzticēšanos finanšu tirgum un tā dalībniekiem un Latvijas Bankai kā konkrēto finanšu tirgus dalībnieku uzraugam, kas nodrošina to tiesisku un sabiedrības interesēm atbilstošu darbību.</p> <p>Indivīdam kā finanšu tirgus sistēmas daļai ir būtiski apzināties un saņemt to aizsardzības līmeni, kuru tam nodrošina finanšu tirgus un tā dalībnieku darbības uzraugs (Latvijas Banka), un attiecīgi Latvijas Banka finanšu tirgus un tā dalībnieku darbības uzrauga lomā ir atbildīga par tādu pasākumu veikšanu, kas aizsargā indivīda pamattiesības. Respektīvi, indivīds ir tiesīgs paļauties uz finanšu sistēmas taisnīgu uzraudzību, pretējā gadījumā indivīdam zūd uzticība finanšu sistēmai un motivācija būt šīs sistēmas dalībniekam.</p> <p>Nosakot finanšu tirgus dalībniekiem prasības un veicot to ievērošanas pārbaudes, Latvijas Banka nodrošina tai Latvijas Bankas likumā noteikto pienākumu – veicināt ieguldītāju un noguldītāju interešu aizsardzību un finanšu tirgus ilgtspējīgu attīstību un stabilitāti – izpildi. Līdz ar to Projekts ir nepieciešams, lai Latvijas Banka uzraudzības funkciju veikšanai varētu iegūt regulārus, vienotā formātā sniegtus datus, kuriem veikta standartizētas datu kvalitātes pārbaudes.</p>
<p>Samērīgums</p>	<p>Projekts ir nepieciešams, lai Latvijas Banka varētu iegūt uzraudzības funkciju veikšanai nepieciešamo informāciju, proti, varētu regulāri iegūt Kredītiestāžu individuālos datus par aktīvo klientu skaitu:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Latvijā kopumā, kas nepieciešams Latvijas Bankas noteikumos, kuri nosaka skaidrās naudas izmaksas pakalpojuma pārvaldību, noteiktās bankomātu minimālā skaita prasības izpildes pārbaudei; 2) katras Latvijas pašvaldības administratīvajā teritorijā, kas nepieciešams Latvijas Bankas noteikumos, kuri nosaka finanšu pakalpojumu sniegšanu klātienē, paredzēto prasību attiecībā uz pastāvīgo un alternatīvo klātienē pakalpojumu sniegšanas vietu nodrošināšanu izpildes pārbaudei. <p>Projekta tvērumā ietilpstošie dati jau šobrīd tiek izmantoti gan pašu Kredītiestāžu vajadzībām, gan Latvijas Finanšu nozares asociācijas biedru brīvprātīgi apkopotajā asociācijas biedru statistikā, līdz ar to dati pārskata sagatavošanai jau šobrīd ir pieejami un Projekts neprasa Kredītiestādēm ieviest jaunus procesus datu vākšanai un uzkrāšanai.</p> <p>Atbilstošākais veids, kā noteikt Kredītiestādēm vienotas prasības aktīvo klientu skaita pārskata sagatavošanai un iesniegšanai, ir izdot tām saistošus noteikumus. Citas alternatīvas jautājuma noregulēšanai un vienotu prasību noteikšanai nebūtu efektīvas un nesasniegtu izvirzīto mērķi, jo nenodrošinātu vienveidīgu piemērošanu. Turklāt, ja Kredītiestāžu darbību regulējošo prasību noteikšanai aktīvo klientu skaita vietā tiktu izmantoti Latvijas Bankai pieejamie dati par visu klientu – fizisko personu (noguldītāju) – skaitu, tas radītu lielāku slogu pašam</p>

	<p>Kredītiestādēm, jo bankomātu skaita un pastāvīgo un alternatīvo klātienēs pakalpojumu sniegšanas vietu nodrošināšanas prasību minimālais līmenis tiktu noteikts, ņemot vērā arī tos klientus, kuri faktiski neizmanto vai ļoti reti izmanto attiecīgās Kredītiestādes nodrošinātos finanšu pakalpojumus. Izraugoties piemērotāko līdzekli leģitīmā mērķa sasniegšanai, Latvijas Banka secināja, ka nebūtu atbilstoši paredzēt aktīvo klientu skaita statistikas iesniegšanai brīvprātīgus (piemēram, līgums par datu iesniegšanu) vai juridiski nesaistošus (piemēram, sadarbības memorands par datu iesniegšanu) risinājumus. Prasību noteikšana Noteikumos nodrošina to, ka Latvijas Banka uzraudzības ietvaros var konkrēti kontrolēt Kredītiestādes un nepieciešamības gadījumā par konkrētu prasību pārkāpumu piemērot tām administratīvos pasākumus vai sankcijas.</p> <p>Projekts kopumā un tajā ietvertās tiesību normas atbilst samērīguma principam, jo, pirmkārt, ar Projekta pieņemšanu tiek sasniegts leģitīmais mērķis (citu personu tiesību un sabiedrības labklājības aizsardzība) un, otrkārt, nav iespējams pēc būtības īstenot citu personu tiesību un sabiedrības labklājības aizsardzību ar tādiem alternatīviem līdzekļiem, kas sasniegtu leģitīmo mērķi tādā pašā kvalitātē. Ņemot vērā iepriekš minētos apstākļus, sabiedrības ieguvums būs lielāks par papildu slogu un resursu ieguldījumu, kas Kredītiestādēm varētu rasties ar uzliktajiem pienākumiem.</p>
Spēkā stāšanās	<p>Noteikumi stāsies spēkā 2025. gada 1. janvārī.</p> <p>Atbilstoši Projektā paredzētajam Noteikumu 37.¹ punktam, sagatavojot Noteikumu 33.¹ punktā minēto pārskatu par stāvokli 2024. gada 31. decembrī un 2025. gada 30. jūnijā, Kredītiestāde var neaizpildīt aili "Kods". Minētos pārskatus nosūta Latvijas Bankai elektroniskā veidā uz oficiālo elektronisko adresi. Līdz ar to prasība par minētā pārskata sagatavošanu atbilstoši visām Noteikumu 33.². apakšpunkta prasībām un iesniegšanu Latvijas Bankai elektroniskā veidā, izmantojot paaugstinātās drošības sistēmu (Noteikumu 4. punkts), stāsies spēkā, sākot ar pārskatu, kuru sniedz par stāvokli 2025. gada 31. decembrī.</p>
Ietekme uz Latvijas Bankas budžetu	<p>Nav ietekmes uz Latvijas Bankas budžeta ieņēmumiem vai izdevumiem.</p>
Administratīvā sloga un izmaksu novērtējums (tirgus dalībniekiem)	<p>Kredītiestāžu administratīvais slogs, kas saistīts ar Projektā paredzēto datu sniegšanu Latvijas Bankai, ir nebūtisks, jo Kredītiestādes aktīvo klientu statistiku jau ilgstoši apkopo Latvijas Finanšu nozares asociācijas biedru brīvprātīgi veidotās statistikas ietvaros. Projektā noteiktais "aktīvā klienta" jēdziens ir ļoti līdzīgs Latvijas Finanšu nozares asociācijas biedru brīvprātīgi veidotās statistikas ietvaros definētajam "aktīvā klienta" jēdzienam, turklāt arī datu ziņošanas biežums neatšķirsies. Kredītiestādēm var rasties vienreizējas papildu izmaksas, kas nepieciešamas, lai Kredītiestāžu informācijas sistēmas pielāgotu Projektā paredzēto datu sniegšanai Latvijas Bankai elektroniskā veidā, izmantojot paaugstinātās drošības sistēmu, kā noteikts Latvijas Bankas noteikumos, kuri regulē elektronisko informācijas apmaiņu ar Latvijas Banku. Tomēr šādas izmaksas vērtējamas kā nelielas un Noteikumu 37.¹ punktā ir paredzēts</p>

	<p>pieņemami ilgs pārejas periods, lai Kredītiestādes varētu laikus sagatavoties datu iesniegšanai, izmantojot paaugstinātās drošības sistēmu. Aktīvo klientu skaita pārskatu par stāvokli 2024. gada 31. decembrī un 2025. gada 30. jūnijā Kredītiestādēm atļauts sagatavot, neizpildot aili "Kods", un nosūtīt Latvijas Bankai elektroniskā veidā uz oficiālo elektronisko adresi.</p>
Saistītie dokumenti	<ol style="list-style-type: none"> 1. Grozījumi Kredītiestāžu likumā, kas pieņemti 2024. gada 19. septembrī*. 2. Latvijas Bankas 2024. gada 28. oktobra noteikumi Nr. 330 "Skaidrās naudas izmaksas pakalpojuma pārvaldības noteikumi". 3. Latvijas Bankas noteikumu "Finanšu pakalpojumu sniegšanas klātienē noteikumi" projekts.
Saskaņošana ar Eiropas Centrālo banku	Nav nepieciešama.
Saskaņošana ar citām publiskām un privātām personām	<p>Projekts 2024. gada 28. oktobrī tika publicēts Latvijas Bankas tīmekļvietnes www.bank.lv sadaļas "Tiesību akti" apakšsadaļā "Sabiedrības līdzdalība", aicinot priekšlikumus iesniegt līdz 2024. gada 5. novembrim.</p> <p>Vienlaikus par Projektu un notiekošo sabiedrības līdzdalību tika informēta biedrība "Latvijas Finanšu nozares asociācija".</p>
Saskaņošanas rezultāti	<p>Sabiedrības līdzdalības rezultātā par Projektu tika saņemti priekšlikumi no biedrības "Latvijas Finanšu nozares asociācija". To apkopojums pievienots anotācijas pielikumā.</p> <p>Projekts 2024. gada 13. novembrī tika izskatīts Latvijas Bankas konsultatīvās finanšu tirgus padomes sēdē, nolemjot atbalstīt Projekta iesniegšana apstiprināšanai Latvijas Bankas padomē.</p>

* [Grozījumi Kredītiestāžu likumā \(likumi.lv\)](http://likumi.lv).

Sabiedrības līdzdalības laikā saņemto priekšlikumu par Latvijas Bankas noteikumu projektu "Grozījumi Latvijas Bankas 2024. gada 25. marta noteikumos Nr. 282 "Uzraudzības pārskatu sagatavošanas un iesniegšanas noteikumi"" apkopojums

Nr. p. k.	Sabiedrības līdzdalībai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Izteiktais iebildums (priekšlikums) par projekta konkrēto punktu	Latvijas Bankas viedoklis par izteikto iebildumu (priekšlikumu) un norāde, vai tas ņemts vērā
1.	<p>33.² Kredītiestāžu likuma 73.¹ panta pirmajā daļā minētā kredītiestāde sagatavo šo noteikumu 33.¹ punktā minēto pārskatu, ievērojot šādas prasības:</p> <p>(..)</p> <p>33.²2. ailē "Kods" un ailē "Administratīvās teritorijas nosaukums" norāda attiecīgi administratīvās teritorijas septiņu zīmju kodu un administratīvās teritorijas nosaukumu saskaņā ar attiecīgi ailē "Kods" un ailē "Nosaukums; pašvaldība" norādītajām vērtībām nacionālajā statistiskajā klasifikācijā "Administratīvo teritoriju un teritoriālā iedalījuma vienību klasifikators" atbilstoši Ministru kabineta 2021. gada 15. jūnija noteikumu Nr. 379 "Administratīvo teritoriju un teritoriālā iedalījuma vienību klasifikatora noteikumi" pielikumam "Administratīvo teritoriju un teritoriālā iedalījuma vienību klasifikators";</p>	<p>Biedrības "Latvijas Finanšu nozares asociācija" (turpmāk – Asociācija) 2024. gada 5. novembrī iesniegtais priekšlikums</p> <p>Asociācija ir izvērtējusi Latvijas Bankas sagatavoto noteikumu projektu "Grozījumi Uzraudzības pārskatu sagatavošanas un iesniegšanas noteikumi" un aicina Latvijas Banku ņemt vērā šādus apsvērumus:</p> <p>1. Klientu administratīvā teritoriju iedalījuma uzturēšana līdz šim netika prasīta, tādēļ, lai pielāgotos šīm jaunajām prasībām ir nepieciešams laiks datu ieviešanai un apstrādei. Aicinām Latvijas Banku papildus piedāvātajam risinājumam kā alternatīvu izvērtēt iespēju norādīt tostarp arī klientu pasta indeksus, kas arī nodrošinātu ģeogrāfisko pārskatu atbilstību, būtu operatīvi izpildāms un novestu pie ekvivalenta rezultāta ar mazākiem resursiem atskaites ieviešanai.</p>	<p>Daļēji ņemts vērā.</p> <p>Lai nodrošinātu pietiekamu pārejas periodu Kredītiestādēm pilnīgai noteikumu projektā paredzēto prasību ieviešanai, Latvijas Banka ir precizējusi noteikumu projektā paredzēto noslēguma punkta redakciju:</p> <p>"37.¹ Sagatavojot šo noteikumu 33.¹ punktā minēto pārskatu par stāvokli 2024. gada 31. decembrī un 2025. gada 30. jūnijā, Kredītiestāžu likuma 73.¹ panta pirmajā daļā minētā kredītiestāde <u>var neaizpildīt aili "Kods". Minētos pārskatus nosūta Latvijas Bankai elektroniskā veidā uz oficiālo elektronisko adresi.</u>"</p> <p>Attiecībā uz Asociācijas priekšlikumu par klientu pasta indeksu izmantošanu Latvijas Banka norāda, ka ir nepieciešams detalizētāks šāda risinājuma izvērtējums, t. sk. skaidrība par Kredītiestāžu rīcību gadījumos, kad klienta norādītās dzīvesvietas adreses pasta indekss atbilst vairāku pašvaldību administratīvajām teritorijām.</p>

Nr. p. k.	Sabiedrības līdzdalībai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Izteiktais iebildums (priekšlikums) par projekta konkrēto punktu	Latvijas Bankas viedoklis par izteikto iebildumu (priekšlikumu) un norāde, vai tas ņemts vērā
			<p>Vienlaikus Latvijas Banka atbalsta mērķi rast risinājumus Kredītiestāžu administratīvā sloga un izmaksu mazināšanai un pauž gatavību turpināt konsultācijas ar Asociāciju un Kredītiestādēm, lai rastu visefektīvāko risinājumu aktīvo klientu skaita pārskata iesniegšanai. Nepieciešamības gadījumā līdz aktīvo klientu skaita pārskata par stāvokli 2025. gada 31. decembrī sagatavošanai ir iespējams veikt vēl vienus grozījumus Latvijas Bankas 2024. gada 25. marta noteikumos Nr. 282 "Uzraudzības pārskatu sagatavošanas un iesniegšanas noteikumi" (piemēram, paredzot pasta indeksu vai kādu citu risinājumu izmantošanu administratīvo teritoriju un teritoriālā iedalījuma vienību klasifikatora koda vietā).</p>
2.	<p>2. papildināt noteikumus ar 37.¹ punktu šādā redakcijā:</p> <p>"37.¹ Šo noteikumu 33.¹ punktā minēto pārskatu par stāvokli 2024. gada 31. decembrī un 2025. gada 30. jūnijā Kredītiestāžu likuma 73.¹ panta pirmajā daļā minētā kredītiestāde nosūta Latvijas Bankai elektroniskā veidā uz oficiālo elektronisko adresi."</p>	<p>Asociācijas 2024. gada 5. novembrī iesniegtais priekšlikums</p> <p>Asociācija ir izvērtējusi Latvijas Bankas sagatavoto noteikumu projektu "Grozījumi Uzraudzības pārskatu sagatavošanas un iesniegšanas noteikumi" un aicina Latvijas Banku ņemt vērā šādus apsvērumus:</p> <p>(..)</p> <p>2. Ņemot vērā nepieciešamo laiku pārskata izstrādei un sistēmu pielāgošanai, lūdzam ieviest jauno pārskatu sākot ar 2025. gada 30.</p>	<p>Ņemts vērā.</p> <p>Lai nodrošinātu pietiekamu pārejas periodu Kredītiestādēm pilnīgai noteikumu projektā paredzēto prasību ieviešanai, Latvijas Banka ir precizējusi noteikumu projektā paredzēto noslēguma punkta redakciju:</p> <p>"37.¹ Sagatavojot šo noteikumu 33.¹ punktā minēto pārskatu par stāvokli 2024. gada 31. decembrī un 2025. gada 30. jūnijā, Kredītiestāžu likuma 73.¹ panta pirmajā daļā</p>

Nr. p. k.	Sabiedrības līdzdalībai nodotā projekta redakcija (konkrēta punkta redakcija)	Izteiktais iebildums (priekšlikums) par projekta konkrēto punktu	Latvijas Bankas viedoklis par izteikto iebildumu (priekšlikumu) un norāde, vai tas ņemts vērā
		jūniju. Šis termiņš ļautu veikt nepieciešamos sagatavošanās darbus un nodrošināt datu kvalitāti un atbilstību jaunajiem nosacījumiem.	minētā kredītiestāde <u>var neaizpildīt aili "Kods". Minētos pārskatus</u> nosūta Latvijas Bankai elektroniskā veidā uz oficiālo elektronisko adresi."
3.	-	<p>Asociācijas 2024. gada 5. novembrī iesniegtais priekšlikums</p> <p>Asociācija ir izvērtējusi Latvijas Bankas sagatavoto noteikumu projektu "Grozījumi Uzraudzības pārskatu sagatavošanas un iesniegšanas noteikumi" un aicina Latvijas Banku ņemt vērā šādus apsvērumus:</p> <p>(..)</p> <p>3. Lūdzam papildināt anotācijas projektu ar nepārprotamu piebildi, ka grozījumi un jaunās prasības nav attiecināmas uz citām kredītiestādēm un to filiālēm Latvijā, proti, tām kredītiestādēm, kas neatbilst atbilst Kredītiestāžu likuma 73.¹ panta pirmajā daļā minētajiem kritērijiem.</p>	<p>Ņemts vērā.</p> <p>Anotācijas sadaļa "Mērķis un būtība" papildināta ar šādu teikumu: "Latvijas Bankas noteikumu "Grozījumi Latvijas Bankas 2024. gada 25. marta noteikumos Nr. 282 "Uzraudzības pārskatu sagatavošanas un iesniegšanas noteikumi" projektā (turpmāk – Projekts) paredzētās prasības attiecināmas tikai uz Kredītiestādēm, t. i., attiecīgās prasības nav saistošas kredītiestādēm un filiālēm, kuras neatbilst Kredītiestāžu likuma 73.¹ panta pirmajā daļā noteiktajiem kritērijiem."</p>